

Den Haag

Datum

11 april 2023

Onderwerp

Antwoord van het college op de vragen van raadsleden de dames Holman, Arp, Klokkenburg-Reedeker, Baboeram, Faïd, Mostert en de heer Smit, luidend: 'Mensen in armoede door systeemfout'.

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN**Ons kenmerk**

SZW/10499055

RIS314692

De raadsleden de dames Holman, Arp, Klokkenburg-Reedeker, Baboeram, Faïd, Mostert en de heer Smit hebben op 1 maart 20213 een brief met daarin vier vragen aan de voorzitter van de gemeenteraad gericht, luidend 'Mensen in armoede door systeemfout'.

Overeenkomstig artikel 30 van het reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, beantwoordt het college deze vragen als volgt.

Duizenden gezinnen in Nederland leven onder het bestaansminimum door een fout in het systeem. Het NRC schrijft hierover: "Het probleem speelt bij een specifieke groep: samenwonenden van wie de ene partner geen inkomen heeft, en de andere een kleine UWV-uitkering of een heel laag salaris. Samen worden zij aangevuld tot bijstandsniveau, door de gemeente. Zij hebben dus twee inkomstenbronnen. Daar bovenop horen zij maximale toeslagen te krijgen, zoals zorg- en huurtoeslag. Maar dat gebeurt niet. Deze groep moet vaak grote bedragen aan toeslagen terugbetalen, omdat hun bruto-inkomen onbedoeld hoog uitvalt."

De gemeente Nijmegen ging actief op zoek naar mensen die gedupeerd zijn door deze systeemfout. Het financiële nadeel voor 49 gezinnen in Nijmegen bleek 200 tot 1800 euro per jaar te zijn. Een structurele oplossing lijkt nog ver weg.

De indieners vinden het onacceptabel als ook mensen in Den Haag een inkomen onder het bestaansminimum hebben door een systeemfout.

1. *Weet het college hoeveel huishoudens in Den Haag gedupeerd zijn door deze systeemfout? Zo ja, hoeveel? Zo nee, is het college bereid om hier onderzoek naar te doen zoals ook de gemeente Nijmegen heeft gedaan?*

Het college schat in, dat bij circa 150 Haagse huishoudens de in het artikel van het NRC genoemde systeemfout speelt. Het gaat om huishoudens, die van de gemeente Den Haag een aanvullende algemene bijstand hebben ontvangen als aanvulling op een andere (WW/TW/WIA-) uitkering of op een klein salaris. Deze huishoudens ontvangen mogelijk geen maximale toeslagen of hebben (een deel van) de toeslagen moeten terugbetalen aan het Rijk, omdat hun bruto-inkomen onbedoeld bruto hoger uitvalt (de genoemde systeemfout).

Het college gaat de huishoudens, die hierdoor gedupeerd zijn, compenseren. Dit naar aanleiding van een uitspraak van september 2022 van de Centrale Raad van Beroep, die heeft aangegeven dat gemeenten tot compensatie moeten overgaan. Om precies te weten welke huishoudens dit betreft, gaan we, net als de gemeente Nijmegen, actief op zoek naar hen (dit doen we door per huishouden te onderzoeken of zij toeslagen zijn misgelopen en of dit veroorzaakt is door genoemde systeemfout). Dit doen we in samenwerking met de overige G4-gemeenten. We volgen daarbij de werkwijze van Nijmegen. Het college zal hen helpen met bijzondere bijstand.

Diegenen die wij nog niet kennen, omdat zij geen uitkering vanuit de gemeente ontvangen en dus bij ons niet bekend zijn, maar naar aanleiding van deze berichtgeving aankloppen, gaan wij uiteraard ook zo snel mogelijk ondersteunen, zodat zij niet in de problemen geraken.

De minister voor Armoedebestrijding, Participatie en Pensioenen heeft toegezegd om de Tweede Kamer voor de zomer te informeren of geformaliseerd kan worden dat gemeenten gedupeerden belastingvrij kunnen compenseren. Ondertussen wordt dit al wel toegestaan. Na een rechtszaak doet de gemeente Arnhem dit ook. Een structurele oplossing lijkt nog ver weg.

- 2. Welke ondersteuning biedt het college, of wil het college bieden aan mensen die gedupeerd zijn door deze systeemfout? Kunnen mensen net als in Arnhem gecompenseerd worden via de bijzondere bijstand? Op welke andere vormen van gemeentelijke dienstverlening en inkomensondersteuning kunnen zij rekenen?*

Zoals bij vraag 1 al aangegeven, helpt het college hen via bijzondere bijstand. Indien nodig helpt het college hen ook met andere vormen van financiële hulpverlening.

- 3. Voert het college een lobby richting het Rijk om tot een structurele oplossing te komen? Zo nee, is het college bereid om dit te doen?*

Vanuit de G4 hebben wij al sinds 2016 bij het Rijk om een oplossing gevraagd voor deze systeemfout, die bij het Rijk zelf ligt. Er is nog steeds geen structurele oplossing, ondanks dat afgelopen jaren verschillende politici en rechters dit probleem hebben onderkend. De minister heeft wel onlangs aangegeven dat zij aan de slag wil gaan met een structurele oplossing. Deze lobby is erop gericht dat het Rijk een structurele oplossing aandraagt, zodat deze doelgroep direct de maximale toeslagen ontvangen, waar ze recht op hebben. Wij volgen dit uiteraard nauwlettend.

- 4. Kan het college ervoor zorgen dat de compensatie die de gedupeerden hopelijk zo snel mogelijk krijgen niet wordt meegeteld met het maximale vermogen dat bijstandsgerechtigden mogen hebben? Zo nee, waarom niet?*

De compensatie van gemiste toeslagen wordt niet meegeteld met het maximale vermogen dat bijstandsgerechtigden mogen hebben.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

Ilma Merx Jan van Zanen